

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye’de yaşayan çocuklar siyasi, toplumsal, hukuksal ve ekonomik alan içerisinde, sistemin yol açtığı hak ihlallerinin, yoksulluğun, yoksunluğun, ayrımcılığın, ırkçılığın vb. sorunların tüm sonuçlarının etkilerini gündelik hayatlarında yaşamak zorunda kalmaktadırlar. Her fırsatta geleceğimiz olarak belirtilen; fakat eksik ve yanlış uygulamalar sonucu hak ihlallerine uğrayan çocukların sorunlarının gündeme taşınması amacıyla Anayasanın 98’inci, İçtüzüğün 104 ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz.

Erol DORA

Mardin Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye, 14 Eylül 1990 yılında BM Genel Kurulu tarafından imzaya açılan Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'yi imzalamıştır. Sözleşme; yaşama, gelişme, korunma, katılım, sosyal ve kültürel hakları, ifade ve örgütlenme özgürlüğü dâhil birçok temel haktan çocukların yararlanmasını güvence altına almaktadır. İmzalana bu sözleşme, 1995 yılından itibaren yürürlüğe girmesine rağmen çocuklar hak ihlalleri ile karşı karşıya kalmış ve devlet tarafından yürütülmeye çalışılan uygulamalar hayal kırıklığından öteye geçememiştir.

Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 6. Maddesi, her çocuğun temel yaşama hakkına sahip olduğunu, çocuğun hayatta kalması ve gelişmesi için mümkün olan azami çabayı devletlerin göstermesi gerektiğini belirtir. Türkiye'de ise sözleşmenin belirttiği 'devletlerin göstermesi beklenen azami çaba' daha çok çocukların hak ihlallerine uğramasına neden olmaktadır. İHD Çocuk Hakları Komisyonu'nun Haziran 2012'de yaptığı açıklamada son 24 yıl içinde en az 552 çocuğun devlet güçlerince öldürüldüğü; ayrıca AK Parti'nin iktidara geldiği 2002'den bu yana öldürülen çocuk sayısının ise 171 olduğu belirtilmiştir. Gündem Çocuk Derneği, 'Türkiye'de Çocuğun Yaşam Hakkı 2011' Raporu'nda 2011 yılında devlet eliyle ve devlet önlem almadığı için toplam 815 çocuğun yaşamını yitirdiğini belirtmiştir. Günümüzde ise çocuk ölümleri devam etmekte; ölümlerine neden olanlara karşı başlatılan yargı süreçleri adil bir şekilde sonlanamamaktadır. 2004 yılında 12 yaşında 'terörist' olduğu gerekçesiyle öldürülen Uğur Kaymaz, 2009 yılında koyun otlatırken meydana gelen patlamada hayatı kaybeden Ceylan Önkol, 2011 yılında Roboski Köyü'nden kaçakçılık yapmak için giden; fakat savaş uçakları tarafından bombalanarak öldürülen 19 çocuğun davaları en çarpıcı örneklerdendir.

Türkiye'de çocukların uğradığı hak ihlalleri yalnızca yaşam hakkı alanında da kalmamaktadır. Adalet Bakanlığı'nın verdiği rakamlara göre Kasım 2012 tarihinde cezaevlerinde 1943 tutuklu ve hükümlü çocuk bulunmaktadır. Eğitim, sağlık ve gelişim haklarından yoksun bırakılan bu çocuklar, cezaevlerinde de hak ihlallerine maruz kalmaktadır. Şubat 2012'de ortaya çıkan Pozantı M Tipi Cezaevi'ndeki tutuklu çocuklara yönelik taciz ve tecavüz olayları cezaevlerinde yaşanan hak ihlallerini gözler önüne sermiştir.

Çocuk işçi sayısına baktığımızda ise yine oldukça sorunlu bir tablo ortaya çıkmaktadır. Türkiye'de TÜİK'in 2006 istatistiklerine göre 6-17 yaş grubunda bulunan 16 milyon 264 bin çocuktan yüzde 5,9'u çalıştırılıyor. Günümüzde bu rakamlar gittikçe artmakta; ayrıca ev içi çocuk emeği ve sanayide çalıştırılan çocuk sayısı da bu artışın içinde yerini almaktadır. Dünya Çocuk Günü'nde açıklananlara göre ülkemizde 42 bin çocuğun sokakta yaşadığı ancak gayri resmi rakamlarla 200 bine yakın çocuğun sokakta yaşamını sürdürmeye çalıştığı belirtilmektedir. Bu çocuklar sokakta olmalarından dolayı hem eğitim, sağlık gibi haklarından yoksun kalmakta hem de çocuk işçi olarak çalışmaya mecbur bırakılmaktadırlar.

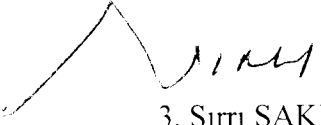
Çocukların karşı karşıya kaldığı hak ihlallerinin verilerine baktığımızda devlet tarafından yürütülen uygulamaların ne kadar eksik kaldığını görmekteyiz. Türkiye'de çocukların yaşadığı sorunların araştırılması ve çocuklara karşı işlenen hak ihlallerinin sonlandırılması amacıyla Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz.

1. Pervin BULDAN
BDP İğdır Milletvekili

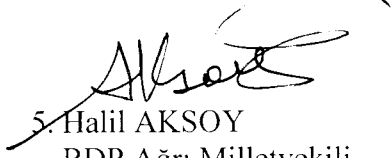
2. İdris BALUKEN
BDP Bingöl Milletvekili

3. Sırrı SAKIK
BDP Muş Milletvekili

4. Murat BOZLAK
BDP Adana Milletvekili

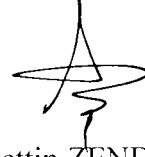
5. Halil AKSOY
BDP Ağrı Milletvekili

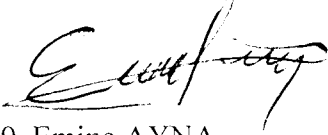
6. Ayla AKAT ATA
BDP Batman Milletvekili

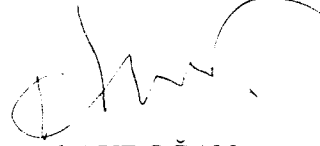
7. Hasip KAPLAN
BDP Şırnak Milletvekili

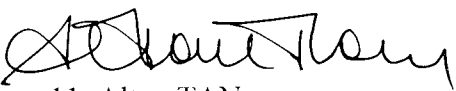
8. Hüsamettin ZENDERLIOĞLU
BDP Bitlis Milletvekili

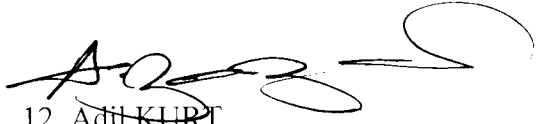
9. Emine AYNA
BDP Diyarbakır Milletvekili

10. Nursel AYDOĞAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

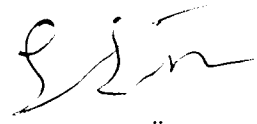
11. Altan TAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

12. Adil KURT
BDP Hakkari milletvekili

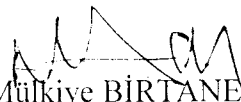
13. Esat CANAN
BDP Hakkari milletvekili

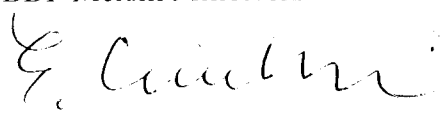
14. Sırrı Süreyya ÖNDER
BDP İstanbul Milletvekili

15. Sebahat TUNCEL
BDP İstanbul Milletvekili

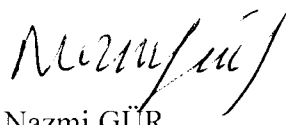
16. Mülkiye BİRTANE
BDP Kars milletvekili

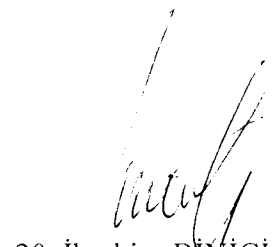
18. Ertuğrul KÜRKÇÜ
BDP Mersin Milletvekili

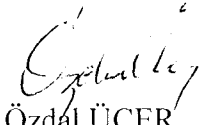
19. Demir ÇELİK
BDP Muş Milletvekili

21. Nazmi GÜR
BDP Van Milletvekili

20. İbrahim BİNCİ
BDP Şanlıurfa Milletvekili

22. Özdal ÜÇER
BDP Van Milletvekili